

LEMONY SNICKETIN SURKEIDEN SATTUMUSTEN SARJA, USA 2005

Ohjaaja: Brad Silberling
Näyttelijät: Jim Carrey, Meryl Streep, Timothy Spall, Liam Aiken, Emily Browning, Lemony Snicketin äänenä Jude Law

Kesto: 120 min
Ikäraja: K11, Koulukino suosittelee kuudesluokkalaisista yläaste ikäisille

Teemoja: sisarusten keskinäinen luottamus, pahuus, epäonni, kavaluus, selviäminen

Baudelairen sisarukset Violet, Klaus ja Sunny eivät ole erityisen onnekkaita lapsia. Tekisi melkein päi mieli sanoa, että he ovat poikkeuksellisen epäonnekkaita ja vieläpä sangen onnettomia. Siitä asti kun heidän vanhempansa menehtyivät tulipalossa, heidän nuoren elämänsä on täyttänyt suru ja murhe. Lapset ottaa huostaansa varsin originelli kreivi Olaf (Jim Carrey), katala kelmi, joka käyttää ovelia valeasuja ja hautoo kaameita juonia napatakseen Baudelairen sisarusten perinnön itselleen. Nuo nokkelat lapset, tukenaan vain ystävällinen mutta valitettavan virallinen pankkiiri herra Poe (Timothy Spall), tempautuvat huimaan seikkailuun, jonka aikana he tutustuivat ihmeellisiin paikkoihin ja mitä merkellisimpiin sukulaisiinsa, ilkeä kreivi Olaf kannoillaan. Elokuvassa on kiehtova sekoitus älyä, ironiaa ja kamaluuksia, joita kaikenikäiset lukijat ovat tottuneet Lemony Snicketin menestyskirjoista löytämään: kalmankatkuja ja kuolemaa, myrskyä ja myrkkyykäärmeitä, tulipaloja ja onnettomuuksia, ihmissyöjäilimatoja ja Jim Carrey. Kannattaisikohan sittenkin mennä katsomaan jotakin hieman iloisempaa elokuvaa?

Lemony Snicketin lastenkirjasarja oli ensimmäinen, joka pystyi syrjäyttämään Harry Potter –kirjat New York Timesin myydyimpien lastenkirjojen listalta. Sarjan ensimmäistä yhdeksää kirjaa on sitten vuoden 1999 myyty peräti 50 miljoonaa kappaletta. Kirjasarjan 11. osa julkaistiin syyskuussa 2004. Elokuva Lemony Snicketin surkeiden sattumusten sarja perustuu kolmeen ensimmäiseen kirjaan “Ankea alku”, “Käärmekammio” ja “Avara akkuna”.

KESKUSTELUA ELOKUVASTA

1) Elokuvan roolihenkilöt:

- a) Ketkä ovat elokuvan päähenkilöitä? Kuka on suosikkiahmo? Miksi? Oliko joku hahmo erityisen hauska, pelottava, surullinen, ärsyttävä, tms.? Miksi?
- b) Valitaan yksi henkilöistä. Kuvailaan valitun roolihenkilön luonteenpiirteitä, ulkonäköä, harrastuksia, työtä, kerrotaan muut havainnot. Mietitään myös onko valitulla henkilöllä yhteisiä luonteenpiirteitä jonkun ennestään tutun elokuvahahmon kanssa.

c) Pahojen hahmojen tarkastelua. Miten elokuvassa kuvataan kreivi Olafia? Miltä hän näyttää? Miten hän toimii? Millaisia ystäviä hänellä on? Missä hän asuu? Listataan yhdessä satujen, kertomusten tai elokuvien pahoja hahmoja taululle. Mitä yhteistä hahmoilla on? Rakennetaan aineksista yksi häijy hahmo.

d) Henkilöhahmon voi myös muotoilla ”kuuma tuoli”-draamaharjoituksen avulla. Yksi henkilö toimii sen henkilön roolissa kenestä halutaan rakentaa henkilökuva. Muu ryhmä haastattelee henkilöä.

e) Vuoropuhelun keksiminen. Keksitään vuoropuheluita pahojen hahmojen kesken. Esitetään vuoropuhelut muille ryhmän jäsenille.

2) Keksitään ”surkea sattumus?”

a) Kerrotaan elokuvan ja Snicketin kirjojen tyyliin liioitellen ja huumorilla höystettynä pieni tarina, ”surkea sattumus.”

b) Kerrotaan pieni ”surkea sattumus” niin, että kaikki tarinan sanat alkavat samalla alkukirjaimella: esim. Sinä sateisena sunnuntaina säikähdin suunnattomasti, sillä.... tai: Kovia kokenut kuudesluokkalainen kertoo karmeasta koulupäivästään/ kokemuksestaan.

3) Mitä keksintöjä elokuvassa esiteltiin?

Violet Baudelaire oli etevä keksijä. Mitä keksintöjä Violet teki?

a) Mitkä ovat merkittävimpiä keksintöjä maailman historiassa? Miksi? Etsitään tietoa esim. kirjallisuudesta, internetistä yms.

b) Minkälaisen keksinnön haluaisitte tehdä? Suunnitellaan parityönä keksintö. Piirretään kuva ja keksitään sille käyttötarkoitus. Tarvitaan paperi kokoa A 3 ja molemmille tussit. Valitaan aloittaja. Hän kuvittelee mielessään jonkin esineen ja aloittaa piirtämisen. Toinen jatkaa piirrosta. Molemmat saavat piirtää vuorotellen n. 15 sekuntia kerrallaan niin, että toinen jatkaa piirrosta aina siitä mihin toinen jäi. Älkää keskustelko piirtämisen aikana!

Kun piirros on molempien mielestä valmis, mietitään

-mistä esine on tehty, mitä hyötyä siitä on, miten esine toimii, miten eri osat liikkuvat, mihin esinettä käytetään. Listataan keksityt ominaisuudet ja käyttötarkoitus paperille. Kirjoitetaan keksinnön käyttöohjeet. Keksitään tarina, jossa keksintöä hyödynnetään.

4) Suunnitellaan ja piirretään kuvio (logo) .

Kreivi Olaf oli tatuoinut nilkkaansa silmäkuvion. Hänen talossaan oli satoja silmäkuvioita. Mikä kreivi Olafin silmäkuvion tarkoitus oli?

Mitä logot ovat? Miksi logoja käytetään? Missä logoja käytetään? Etsitään erilaisia logoja.

Suunnitellaan oma tai esim. luokan logo ja piirretään se esim. akvarelliväreillä A4 paperille. Luokan seinälle rakennetaan logonäyttely ja kirjoitetaan näkyville myös missä logoja käytetään.

5) Keskustellaan tunteista. Minkälaisia tunteita on olemassa? Miten me reagoimme erilaisiin tunteisiin? Minkälaisia tunteita tuli esille elokuvassa?

Tässä oppimateriaalissa käsitellään pelkoa ja surua.

Pelko

a) Keskustellaan pareittain. Mikä pelottaa? Mitä pelottavaa on kokenut? Pelkäävätkö kaikki ihmiset? Voiko pelon voittaa?

Miten elokuvassa kuvataan pelottavia paikkoja? Mitä keinoja elokuvissa yleensä käytetään pelottavissa kohtauksissa? Katso myös pelkoon liittyvät tehtävät, jotka liittyvät elokuvaan ”Minä en pelkää”. Tehtävät löytyvät osoitteesta www.koulukino.fi oppimateriaalit, Minä en pelkää.

b) Elokuvassa oli kreivi Olafin ränsistynyt, kummitusmainen talo. Talosta oli tehty pelottava, mutta tavallaan kiehtova paikka, jossa oli narisevia portaikkoja, torneja yms. Listataan aluksi asioita, mitä talosta muistetaan. Sitten keksitään yhdessä mitä muuta talossa voisi olla. Minkälaisia huoneita torneista paljastuu? Mitä yllätyksiä kellari kätkee?

c) Suunnitellaan pelottava talo tai kauhujen talo yksin tai ryhmässä. Maalataan tai piirretään kuva talosta. Keksitään kuka tai keitä siellä asuu? Mitä siellä tapahtuu? Minkälaisia ääniä siellä kuuluu? Minkälainen valaistus talossa on? Lopuksi kirjoitetaan tarina talosta ja sen asukkaista tai asukkaista.

d) Monet ihmiset pelkäävät esimerkiksi hämähäkkejä tai käärmeitä. Elokuvasa oli pelottavan aiheita iilimatoja ja lasten Monty - sedällä oli paljon erilaisia käärmeitä. Etsitään tietoa käärmeistä ja niiden tavoista, elinympäristöstä ja ulkonäöstä ja sitten piirretään tai maalataan aiheeseen liittyviä kuvia.

Suru.

Baudelairin lapset menettävät mm. vanhempansa ja he joutuvat elokuvassa kokemaan muitakin surullisia asioita.

a) Miten surullinen ihminen käyttäytyy? Eroaako lapsen ja aikuisen suru toisistaan? Miltä surullinen ihminen näyttää? Minkälaisista asioista tai tapahtumista ihmiset yleensä tulevat surulliseksi? Miksi surua peitellään? Mikä lohduttaa surullista ihmistä? Miten voi lohduttaa? Miten surua voisi kuvata? Mitä värejä suruun liitetään? Etsitään surusta kertovia kirjoituksia, runoja tai mietelauseita.

b) Suruun liittyy myös itkeminen. Toiset ovat herkempiä kuin toiset. Toiset myös itkevät helpommin kuin toiset. Jotkut itkevät myös ilosta. Kenelle on käynyt niin? Mitä ovat krokotiilin kyneleet? Kuka itkee elokuvissa? Mitä tarkoittaa liikuttuminen? Minkälaisia tapoja eri maissa on ilmaista surua?

6) Salakirjoitus

Baudelairin lapset saivat Josephine-tädiltä viestin, johon oli kätkeytyä salakirjoitus. Viestin avulla lapset löysivät Lurkkiluolaan. Salakirjoitusta kirjoitetaan, kun halutaan lähettää toiselle salainen viesti. Ennakolta sovitaan salakielen avain eli koodi. Tässä on muutamia helppoja esimerkkejä salakirjoituksista koodeineen:

a) Aakkoset erijärjestyksessä. Esim. a=o, b=p, c=q, d=r, e=s.

b) Numerokirjoitus
Aakkosten kukin kirjain kuvataan sen järjestystä vastaavalla numerolla. Esim. a=1, b=2, c=3 jne.

c) Takaperin kirjoitus. Esim. Sutiojrik nirepakat.

d) Kirjaimen poisto jokaisesta tavusta. Lisää poistetun kirjaimen tilalle joku muu kirjain. Esim. Luh-dx-tmän-ka-up-me-run-näl-lb eli lähdetäänkö uimarannalle.

e) Kirjain kuvataan jollakin salamerkillä tai kuviolla. Esim. a=!, b=#, c=&, d=/, e=(, f=) jne.

f) Konttikieli. Esim. kotamintti konasintti kootentti? Mitä sinä teet?

g) Jokainen sana aloitetaan tietyllä kirjaimella esim. v-kirjaimella. Jokaisen sanan väliin laitetaan ylimääräinen tavu esim. vis. Huom. yhdyssanatkin katkaistaan. Esim. Vis vissä vis von vis vinun vis vammis vis varjani? Missä on minun hammasharjani? Keksikää pareittain oma salakirjoitus.

Oppimateriaalin ovat laatineet Tuula Koistinen ja Anna-Liisa Puura-Castrén